

Pedagogická fakulta

UNIVERZITY J. E. PURKYNĚ V ÚSTÍ NAD LABEM

INSTAGRAM: UJEP_PF
FACEBOOK: PF.UJEP

Výroční zpráva o činnosti pro akademickou obec PF UJEP

YOUTUBE: UJEP_PF
UJEP: UNIVERZITA SEVERU.CZ

PF.UJEP.CZ

ZA VEDENÍ PF UJEP ZPRÁVU PŘEDKLÁDÁ
PROF. PHDR. JIŘÍ ŠKODA, PH.D., MBA
DĚKAN PF UJEP

Rok 2021

**Vážené členky a vážení členové akademické obce PF UJEP,
Vážené kolegyně a kolegové, studentky a studenti,**

tak, jak je dobrým zvykem, opět po roce předkládáme akademické obci zprávu o činnost pedagogické fakulty. K roku 2021 jsme vzhlíželi s nadějí, že covidové temno, které tak krutě zasáhlo a poznamenalo akademický svět, se začne zvolna rozplývat a přinese postupný návrat k normálnímu životu, a to nejen životu akademickému, ale i k životu běžnému lidskému. Po nadějném jaru a téměř euforickému létu přichází chmurný podzim, který už snad nikdo z nás nečekal a který hrozí opětovným omezováním přímé prezenční výuky, různými restrikcemi, protiepidemickými opatřeními a dalšími nepříjemnými omezeními.

Avšak jak se říká: Všechno zlé je k něčemu dobré. Naučili jsme se dokonale zvládat on-line výuku a nástroje, které tuto formu výuky umožňují. Připravujeme své výukové materiály tak, aby je bylo možné používat i při on-line výuce. V on-line prostředí realizujeme jak různé pracovní schůzky tak jednání akademických orgánů, jako jsou akademické senáty či vědecké rady. Výrazně se zvýšila úroveň ICT gramotnosti akademických pracovníků i studentů. Stali jsme se inovátorskými, kreativními a flexibilními.

V roce 2021 jsme prošli třemi výraznými milníky, které bych zde rád připomenul. Tím prvním byl počátek výuky v nových studijních programech, které jsme získali v rámci institucionální akreditace v oblastech vzdělávání Učitelství; Neučitelská pedagogika; Tělesná výchova a sport, kinantropologie. Rozjíždí se také nový model pregraduální učitelské přípravy, který reaguje na aktuální požadavky kladené na tuto regulovanou profesi. Chtěl bych ocenit, že tento model učitelské přípravy je jednotný pro celou univerzitu, což je unikum, kterého se nepovedlo dosáhnout na žádné jiné univerzitě v ČR. Druhým milníkem bylo hodnocení tvůrčí činnosti na naší fakultě (a potažmo univerzitě) Mezinárodním evaluačním panelem. Hodnocení ukázalo, že dosahujeme zcela srovnatelných výsledků s podobně velkými a podobně strukturovanými pedagogickými fakultami v ČR. Ukázalo však také naše rezervy, které v oblasti tvůrčí činnosti máme a o kterých dobře víme. Systematickým úsilím v posledních letech se nám daří tyto mezery zaplňovat a postupně dochází k viditelnému zlepšování výsledků a výstupů naší vědecké, výzkumné, publikační, umělecké a inovační činnosti. Třetím milníkem letošního roku je bezesporu dokončení první etapy rekonstrukce budovy kateder v objektu České mládeže. Mám obrovskou radost z toho, že od letního semestru akademického roku 2021/2022 už bude výuka probíhat i v nově rekonstruovaných, vskutku nádherných učebnách, které jsou důstojné akademickému prostředí 21. století. Čeká nás však ještě mnoho práce. Budova kateder je na hranici své životnosti a bude vyžadovat ještě další rekonstrukce, jejichž příprava je již v plném proudu.

Kromě toho jsme samozřejmě museli řešit i běžnou agendu vyplývající z každodenních potřeb fakulty. Naši činnost v jednotlivých oblastech vám nyní stručně představím...

PŘIJÍMACÍ ŘÍZENÍ

V roce 2021 proběhlo přijímací řízení na akademický rok 2021/2022. Ke studiu se přihlásilo 3132 uchazečů (což je o necelých 10 % více než v předchozím roce), přijato bylo 1084 uchazečů (což je o 12 % méně než v předchozím roce) a do 1. roku studia se jich zapsalo 830. Začíná se tak výrazněji prosazovat trend kladení důrazu na kvalitu uchazečů o studium na úkor jejich kvantity. V souvislosti s vývojem demografické křivky a očekávaným nárůstem počtu zájemců o studium až o 30 % v dalších letech je nezbytně nutné věnovat pozornost náročnosti přijímacích zkoušek tak, abychom ke studiu na naší fakultě získávali kvalitní a motivované uchazeče.

STUDIJNÍ PROGRAMY A STUDIJNÍ OBORY

V roce 2021 byl uzavřen proces nové akreditace dobíhajících studijních oborů. V období mezi prosincem 2020 a březnem 2021 byly Radou pro vnitřní hodnocení UJEP postupně schváleny studijní programy v rámci institucionální akreditace:

OBLAST VZDĚLÁVÁNÍ 30: UČITELSTVÍ (BAKALÁŘSKÉ STUDIJNÍ PROGRAMY):

- Anglický jazyk a literatura pro vzdělávání,
- Český jazyk a literatura pro vzdělávání,
- Hudební výchova pro vzdělávání,
- Hudební výchova pro pomáhající profese,
- Sbormistrovství pro vzdělávání,
- Tělesná výchova pro vzdělávání,
- Učitelství pro mateřské školy,
- Výtvarná výchova pro vzdělávání.
- Výtvarná výchova pro pomáhající profese.

OBLAST VZDĚLÁVÁNÍ 30: UČITELSTVÍ (MAGISTERSKÉ STUDIJNÍ PROGRAMY):

- Učitelství anglického jazyka a literatury pro střední školy,
- Učitelství českého jazyka a literatury pro střední školy (rozšířeno o oprávnění konat státní rigorózní zkoušky a udělovat titul PhDr.),
- Učitelství hudební výchova pro střední školy (rozšířeno o oprávnění konat státní rigorózní zkoušky a udělovat titul PhDr.),
- Učitelství sborového zpěvu,
- Učitelství tělesné výchovy pro střední školy,
- Učitelství pro 1. stupeň základních škol (rozšířeno o oprávnění konat státní rigorózní zkoušky a udělovat titul PhDr.),
- Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy (rozšířeno o oprávnění konat státní rigorózní zkoušky a udělovat titul PhDr.).

OBLAST VZDĚLÁVÁNÍ 19: NEUČITELSKÁ PEDAGOGIKA (BAKALÁŘSKÉ STUDIJNÍ PROGRAMY):

- Andragogika,
- Sociální pedagogika,
- Speciální pedagogika-intervence.

OBLAST VZDĚLÁVÁNÍ 19: NEUČITELSKÁ PEDAGOGIKA (MAGISTERSKÉ STUDIJNÍ PROGRAMY):

- Sociální pedagogika,
- Speciální pedagogika-poradenství.

OBLAST VZDĚLÁVÁNÍ 28: TĚLESNÁ VÝCHOVA A SPORT; KINANTROPOLOGIE (BAKALÁŘSKÝ STUDIJNÍ PROGRAM):

- Tělesná výchova a sport.

Národní akreditační úřad pro vysoké školství (dále NAÚ) dále podle § 80 odst. 1 a v návaznosti na § 83c odst. 2 písm. b) bod 1. zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, udělil akreditaci navazujícímu magisterskému studijnímu programu Sport a zdraví a to na pět let, tj. do roku 2026.

PEDAGOGICKÉ PRAXE

Centrum pedagogické praxe PF UJEP (dále CPP) bylo řešitelem IP 2021 opatření č. 1: Zkvalitnění pedagogických praxí, jehož hlavními cíli byly: a) oborová konkretizace pedagogických praxí v bakalářských studijních programech pro vzdělávání, b) zhodnocení nového modelu praxí ve studijních programech schválené Radou pro vnitřní hodnocení UJEP v rámci institucionální akreditace v oblasti vzdělávání - 30 Učitelství (se zaměřením na bakalářské studijní programy) odborníky z praxe, c) realizovat kulaté stoly s oborovými didaktiky. V průběhu roku 2021 tak došlo ke kvalitativnímu posunu v očekávané realizaci a organizaci praxí nejen ve spolupráci s katedrami PF UJEP, ale také s příslušnými katedrami PŘF UJEP a FF UJEP.

CPP dále pokračovalo ve spolupráci s úsekem proděkana pro rozvoj a internacionalizaci, tzn. ve spolupráci se školskými i neškolskými zařízeními, stran čerpání tzv. fondu P: Zkvalitnění výuky prostřednictvím podpory pedagogických praxí, a v realizaci projektů zaměřených na doučování žáků základních a středních škol. V doučování žáků participuje PF UJEP i na projektech v součinnosti s Ústeckým krajem.

TVŮRČÍ ČINNOST

Do databáze RIV bylo v roce 2021 odesláno celkem 105 záznamů uplatněných v roce 2020 a předchozím období (49 článků, z toho 17x Jimp, 6x Jsc, 26x Jost; 13 odborných knih; 4x kapitola v knize; 34x příspěvek ve sborníku; 1x Certifikovaná metodika; 1x Souhrnná výzkumná zpráva; 3x ostatní).

V hodnocení H20 M17+ byly ze všech článků odeslaných do RIV v roce 2020 (publikace za rok 2019) identifikovány pouze 2 výsledky, které by podle původního klíče pro rozdělení prostředků na DKRVO mohly generovat finanční přínos pro PF UJEP (1x Q1, 1x Q2). Dalších 7 článků spadá do kvartilů Q3 - Q4 a jeden je identifikován jako chybný.

V rámci nebibliometrického hodnocení (Modul M1) H20 podle M17+ byl výsledek odesláný do RIV za PF UJEP „Inkluzivní vzdělávání: Efektivní vzdělávání všech žáků“ hodnocen známkou 3 (výsledek na velmi dobré úrovni, autoři doc. Zilcher, dr. Svoboda). Do hodnocení H21 byly v tomto roce za PF UJEP odeslány celkem tři výsledky. „Poetika narativního komentáře. Rétorický vypravěč v české literatuře“ (dr. Koten), „Pedagogické aspekty sociální distance vůči lidem s postižením“ (doc. Zilcher), „Budoucí učitelé mateřských škol pohledem environmentální a technické edukace“ (dr. Kroufek).

V roce 2021 (údaje za rok 2020) byly aktivity umělecky orientovaných akademických pracovníků PF UJEP hodnoceny v databázi RUV přibližně stejným počtem bodů jako v předchozím roce.

V roce 2021 byly na PF UJEP řešeny dva projekty TA ČR v roli spoluřešitele (program BETA 2: „Metodický rámec pro environmentální gramotnost ve školách“, 2018 - 2022; program Éta: „Odpovědná spotřeba - podklady pro vzdělávání k udržitelnému životnímu stylu“, 2018 - 2021). V roli hlavního řešitele byl na PF UJEP v tomto roce realizován projekt „Venkovní výuka v době krize: Reflexe distančního vzdělávání na 1. stupni ZŠ v průběhu pandemie Covid-19 a doporučení pro edukační realitu“ (2020 - 2022). V rámci výzvy COST je v období 2018 - 2021 řešen projekt Environmental Literacy as a Predictor of Environmental Citizenship. Všechny tyto projekty řeší Katedra preprimárního a primárního vzdělávání (dr. Kroufek).

V tomto roce je na PF UJEP řešeno 14 interních vědeckých a tvůrčích projektů (1x kategorie B, 5x kategorie J, 4x kategorie T, 4x kategorie Týmový projekt). Dále bylo podpořeno celkem 17 nových a pokračujících SGS projektů (celková výše 2002990,- Kč, TA15).

Do výzvy GA ČR byly v roce 2021 podány dva projekty. Za KPR podal dr. Kubiátko projekt „Představy dětí, žáků a studentů a jejich rezistence vůči změně“. Za KVK (dr. Mladičová) byl odeslán projekt „František Kyncl - Monostruktury/Monografie“

Časopis Online Journal of Primary and Preschool Education byl přejmenován na EDuPort - Education Support a je organizován v redakčním systému Actavia. Vedení PF podpořilo vydání časopisu Aura musica i Journal of Outdoor Activities. Etická komise PF UJEP projednala k 8. 11. 2021 celkem 11 žádostí o schválení výzkumu/projektu.

DOKTORSKÁ STUDIA

Ve všech doktorských studijních programech akreditovaných na PF UJEP studuje v akademickém roce 2020/2021 celkem 51 studentů. V tomto akademickém roce absolvovali studium úspěšně 3 studenti, 7 studentů studia zanechalo a 7 studium přerušilo. V roce 2021 se do doktorských studijních programů hlásilo celkem 15 uchazečů, 8 z nich bylo přijato ke studiu.

Studenti doktorských studijních programů řeší v průběhu roku 2021 v rámci projektu U21 - QGRANT (DGS UJEP) projekty „Perception of climate change by elementary school pupils: The influence of educational approaches in the European context“ (Mgr. Nepraš, KPR, 2021 - 2022) a „The possibilities of the implementation of innovative approaches into the field concerting the music teaching methods both in israel and into the czech teaching system“ (dr. Novotná, KHV, 2021 - 2022).

V rámci projektu U21 - Zkvalitnění grantové soutěže a výuky v doktorských studijních programech na UJEP zorganizovala PF UJEP společně s FSE přednášky pro studenty doktorských studijních programů: „Práce s vědeckou literaturou a databázemi“, „Představení citační databáze Scopus“ a „Služby Vědecké knihovny UJEP“, „Kvalitativní metody v sociálním výzkumu v behaviorálních a didaktických oborech.

Pro studenty doktorských studijních programů a AP PF UJEP uspořádala PF UJEP ve spolupráci s Centrem projektového servisu UJEP seminář „Jak na vědecké články III“.

DALŠÍ TVŮRČÍ AKTIVITY PRACOVIŠŤ PF UJEP

I přes restriktivní opatření v souvislosti s pandemií covid-19 proběhly s podporou PF UJEP úspěšně významné akce, které mají národní i mezinárodní význam v oblasti vědy a výzkumu. KTVS zorganizovala ve spolupráci se zahraničními institucemi 2. ročník mezinárodní vědecké konference „International Conference of Sport, Health and Physical Education 2021“. KHV ve spolupráci se Společností pro hudební výchovu České republiky a Českou hudební radou při UNESCO uspořádala v termínu 23. - 24. 4. 2021 konferenci „Hudební výchova pro třetí tisíciletí III - mezinárodní hudebně didaktická konference.

Za velmi přínosné lze považovat i další aktivity jednotlivých pracovišť PF UJEP. Ve dnech 14. - 20. 8. 2021 proběhl již 32. ročník „Letní dílny hudební výchovy“ na KHV. Tento kurz je akreditován Společností pro hudební výchovu České republiky. Pod supervizí KVK proběhl v termínu 9. - 13. 8. 2021 letní kemp „Výtvarná výchova“ (výzva MŠMT Letní kempy 2021). Cílovou skupinou tohoto kempu byly děti ze ZŠ v Ústeckém regionu. KPS společně s Poradenským centrem UJEP zorganizovala v termínu 13. - 17. 9. 2021 Letní školu psychologie (projekt U21). Cílovou skupinou zde byli studenti nastupující do 1. ročníků studijních programů realizovaných na UJEP. KBO v termínu 11. 11. 2021 připravila Studentskou vědeckou konferenci „Škola, jazyk a literatura 2021“. KTVS v termínu 15. - 17. 9. 2021 organizovala vzdělávací seminář zaměřený na osvojování nových poznatků a dovedností z oblasti kinantropologie „Tělo Ústí 2021“.

INTERNACIONALIZACE

Zahraniční vztahy jsou stále oblastí univerzitního i fakultního života, které jsou nejvíce poznamenány pandemií covid-19. V posledních dvou letech nebylo možné standardním způsobem realizovat studentské ani akademické mobility, studovat v zahraničí, nebo vyučovat předměty pro zahraniční studenty. I přes tyto komplikace se na PF UJEP zahraniční studenti vzdělávali, stejně tak došlo k několika výjezdům studentů i akademiků, což lze v dané situaci hodnotit jako pozitivní.

PF má v rámci programu Erasmus+ uzavřených celkem 105 meziinstitucionálních smluv (se 140 kombinacemi dle kateder a institucí) s 81 univerzitami z 22 zemí. Fakulta spolupracuje se zahraničními univerzitami také na základě smluv o všeobecné spolupráci. Na univerzitní úrovni se jedná o 21 univerzit z 9 zemí a na fakultní úrovni o 8 univerzit ze 4 zemí.

V rámci různých programů zahraničních mobilit studovalo či pracovalo v zahraničí v roce 2021 celkem 31 studentů a realizovalo výukový pobyt či školení 8 zaměstnanců fakulty. Naopak na naší fakultě vyučovali či se školili 4 zahraniční kolegové a studovalo zde 38 zahraničních studentů a 1 student realizoval praktickou stáž. 32 zahraničních studentů bylo ze Španělska a pouze 7 z jiné země. Dva slovenští studenti doktorského studia u nás realizovali měsíční virtuální mobilitu s podporou programu CEEPUS. Výjezdy a příjezdy studentů a zaměstnanců v řádu několika dnů se konaly také v rámci konferencí, výzkumů, exkurzí, apod.

Fakulta nabízí 127 kurzů v cizím jazyce pro zahraniční studenty na krátkodobém studijním pobytu, přičemž 31 z nich má e-learningovou podporu v systému Moodle a další byly různým způsobem adaptovány na online prostředí.

V několika NMgr. studijních programech je zařazen předmět Internacionalizace, ve kterém jsou studenti povinni realizovat internacionalizační aktivity pro svůj vlastní rozvoj. U akademických pracovníků vznikly, či stále ještě vznikají, nové kariérní plány, které již povinně obsahují plánované internacionalizační aktivity, které vycházejí ze Strategických opatření pro posílení internacionalizace na UJEP v letech 2020-2023.

ŘÍZENÍ KVALITY A ROZVOJ

Základním úkolem v rámci rozvoje fakulty byla v roce 2021 rekonstrukce budovy kateder (CN). V první, již ukončené fázi, bylo rekonstruováno či nově vybudováno 16 nových učeben a venkovní terasa pro výukové účely. Aktuálně jsme ve fázi kolaudace budovy a předpokládáme využití prvního a druhého patra pro potřeby výuky. V roce 2021 proběhlo výběrové řízení na projektovou dokumentaci 2. fáze rekonstrukce. V této fázi se plánuje rekonstrukce budovy auly Dr. Kubisty, revitalizace spojovací chodby mezi CS a CN (tzv. krčku) a další prostory v budově CN, které se týkají jak výukových tak nevýukových prostor (například kanceláře, toalety, zasedací místnosti, chodby, etc.). Zásadní je také vybudování nových výtahů, které musejí reflektovat aktuální kapacitní a bezpečnostní předpisy a jsou součástí povinnosti bezbariérového architektonického prostředí.

Na PF UJEP i na dalších institucích se stále očekává nástup OP JAK, aby bylo možné podávat projektové žádosti. Z tohoto důvodu je realizováno na PF jen několik málo končících projektů, jako například Rozvoj esenciálních myšlenkových dovedností v demokratické společnosti. Za PF jsme byli úspěšní i v podávání nezvyklých projektových žádostí, kdy byl podpořen projekt Badatelsky orientovaná výuka jako jeden z klíčových přístupů přírodovědného vzdělávání v Otevřené výzvě - II. ročníku v programu Otevřeno. Pedagogická fakulta je zároveň součástí připravovaného více než miliardového projektu RUR (Region Univerzitě, Univerzita Regionu), na nějž jsou plánovány finance z Fondu spravedlivé transformace, přičemž jeho prvotní záměr byl Ústeckým krajem již schválen a podpořen.

CELOŽIVOTNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Centrum celoživotního vzdělávání PF UJEP (dále jen CCV) nabízí bohatou škálu akreditovaných vzdělávacích programů a kurzů pro pedagogické pracovníky v regionu i mimo něj. CCV nadále spolupracuje se svými výukovými středisky v Praze, Karlových Varech a Mostě.

V režimu celoživotního vzdělávání lze již několik let na CCV studovat v souběžových programech s akreditovanými studii PF UJEP. Z bakalářských studií se jedná se o programy Sociální pedagogika, Asistent pedagoga (se zaměřením na předškolní vzdělávání), Speciální pedagogika - intervence a z navazujících se jedná program Sociální pedagogika, Sport a zdraví a Speciální pedagogika - poradenství.

V rámci programů pro pedagogické pracovníky eviduje CCV již několikátý rok největší zájem o Studium v oblasti pedagogických věd, které kvalifikuje absolventy učitelství pro výuku na ZŠ a SŠ (170 nově zapsaných účastníků vzdělávání). Dále je stále vysoká úspěšnost všech programů zaměřených na speciální pedagogiku.

Další významnou agendou CCV jsou roční kurzy češtiny pro cizince, které dlouhodobě probíhají v pražské pobočce (600 účastníků) a třetí akademický rok přímo na půdě PF UJEP v Ústí nad Labem (120 účastníků).

PROVOZNÍ A INVESTIČNÍ OBLAST

PF UJEP se v roce 2021 vypořádala s poměrně stabilním rozpočtem - oproti loňskému roku došlo ke zvýšení celkové sumy dotace o +2,1 %, ale je potřeba pracovat s faktem, že nárůst účelově vázaných finančních prostředků stoupl i v tomto roce o + 9,4 % a základní dotace byla snížena o téměř -2 %. Pozitivní bylo, že obě „posilující“ podkapitoly rozpočtu vázající se ke mzdám akademických pracovníků (TA 03 a 16) zůstaly zachovány - a to v podstatě na stejné úrovni.

Je jen otázkou dalšího celkového národohospodářského vývoje, zda takto relativně příznivá příjmová stránka finančního rozpočtu fakulty zůstane zachována i v letech příštích. S ohledem na povolební politický vývoj v ČR je důvodné se obávat rozpočtového provizoria nebo i změn v politice financování veřejných vysokých škol a pedagogických fakult zvláště.

Proto je velice dobře, že PF UJEP se v minulých letech ve finanční oblasti chovala tak, že má ve svých rezervách dostatek finančních prostředků na povinné spoluúčasti při financování dvou etap rekonstrukce budov PF UJEP, rekonstrukce sportovní haly PF UJEP atd.

Oproti minulým letům je jako nutnou a novou zátěž ve finanční oblasti potřebné vnímat fakt, že PF UJEP vedle zátěže užívání objektu Hoření nese ve svých provozních nákladech i podstatnou část provozu budovy Králova výšina. Zde jsou roční náklady odhadovány pro tento rok na cca 1 mil. Kč.

V oblasti investic PF UJEP vydala v průběhu roku 2021 sumu 27 tis. Kč jako povinnou spoluúčast na financování projektu „Digitální gramotnost“, 6 tis. Kč rovněž jako povinnou spoluúčast projektu Podpora rozvíjení inženýrského myšlení. Pro ediční odd. PF UJEP byla pořízena snášeč věž v konečné sumě 295 tis. Kč a jako součást I. etapy rekonstrukce budovy kateder bylo pořízeno rozšíření ozvučení některých učeben v celkové hodnotě 120 tis. Kč.

Jako nově vzniklou agendu je pak nutné vnímat i řešení poskytování vyžádaných informací dle zákona o svobodném přístupu k informacím (č. 106/1999 Sb.). Za rok 2021 bylo 3 subjekty vyžádáno celkem 33 žádostí (z toho 31 od jednoho subjektu a po jedné žádosti od dvou dalších subjektů). Některé žádosti musely být postoupeny odvolacímu orgánu, tj. Úřadu pro ochranu osobních údajů (4), některé byly jako nedůvodné odloženy (9), ostatní byly zodpovězeny.

ZÁVĚR

Na závěr mi dovoluji poděkovat všem akademickým i neakademickým pracovníkům fakulty a samozřejmě také všem studentům za vaši součinnost a spolupráci v tomto nelehkém roce, za váš podíl při rozvoji naší fakulty a za to, že spoluvytváříte příjemnou a přátelskou atmosféru naší fakulty. Dovolte mi, abych vám všem srdečně popřál krásné a klidné prožití blížících se vánočních svátků a hodně sil do nového roku, ve kterém nás čekají nové výzvy a nové úkoly.

Za vedení PF UJEP

Prof. PhDr. Jiří Škoda, Ph.D., MBA, děkan